

LEG/2020/19/P

Bydgoszcz, 27. 03. 2020 r.

Pan Paweł Ciećko

Główny Inspektor Ochrony Środowiska

Wawelska 52/54

00-922, Warszawa

Branżowy Paweł Mimiński

W imieniu Członków Izby Gospodarczej „Wodociągi Polskie” informuję, iż w związku z obecną sytuacją epidemiologiczną w Polsce, zmiany w organizacji pracy i realizacji powierzonych zadań w przedsiębiorstwach dotyczą również laboratoriów badawczych w branży wodociągowo-kanalizacyjnej, a także Polskiego Centrum Akredytacji – jedyne organu w Polsce udzielającego i sprawującego nadzór nad wydanymi certyfikatami akredytacji dla znacznej części tych laboratoriów. Akredytowane laboratoria – realizując ustawowe obowiązki przedsiębiorstw wod-kan dotyczące m.in. badania jakości wody przeznaczonej do spożycia oraz ścieków odprowadzanych do środowiska, działają w obszarach regulowanych, w zakresie m.in. sposobu pobierania próbek, stosowania metodyk referencyjnych analiz czy udziału w badaniach biegłości itd. W obecnej sytuacji spełnienie części z tych wymagań jest trudne a czasem niemożliwe.

Przykładem niech będzie **referencyjna metodyka badania biochemicznego zapotrzebowania na tlen (BZT₅) w ściekach** odprowadzanych do środowiska (zgodna z normą PN-EN 1899-1:2002), przywołana w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w *sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych* (Dz.U.2019.1311).

Norma ta, zgodnie z komunikatem nr 1/2020 Prezesa PKN będzie aktualna w ocenie zgodności **tylko do 31 marca br**, a od 01.04.br referencyjną normą obowiązującą będzie norma PN-EN ISO 5815-1:2019-12, opublikowana przez PKN jako polska norma (w języku angielskim) w dniu 19.12.2019 r.

W związku z zaistniałą sytuacją Laboratoria miały 3 miesiące na wdrożenie nowej normy w swojej działalności. Wdrożenie obejmowało przede wszystkim: przetłumaczenie na język polski nowego dokumentu, identyfikację różnic w procedurze postępowania, zakup nowych odczynników, dokonanie walidacji (weryfikacji) metody w warunkach laboratoryjnych, weryfikację programu sterowania jakością, przeszkolenie personelu, nadanie upoważnień do wykonywania badań zgodnie z nową normą oraz zgłoszenie wniosku do PCA o uaktualnienie zakresu akredytacji. Obecnie prace w PCA nad zgłoszonym wnioskiem trwają około 1,5 miesiąca.

Ogłoszona w Polsce epidemia, a wcześniej stan zagrożenia epidemicznego znacznie spowolnił prace zarówno laboratoriów, jak też Polskiego Centrum Akredytacji. Efektem tego jest sytuacja, w której na dzień 25 marca br. (na tydzień przed końcem okresu przejściowego dla normy PN-EN 1899-1:2002), spośród ponad 200 laboratoriów akredytowanych mających w swoim zakresie akredytacji ww. metodę, jedynie 1 laboratorium uzyskało od PCA uaktualnienie swojego zakresu akredytacji.

Pozostałe laboratoria (o ile wykonały powyższe działania i zgłosiły się z wnioskiem do PCA), jeżeli w ciągu tygodnia nie uzyskają zgody na uaktualnienie swojego zakresu akredytacji, nie będą mogły spełnić wymagań swoich klientów i oferować im badań odpowiednich do zamierzonego zastosowania. Badanie BZT₅ w ściekach będą mogły wykonywać nieakredytowaną metodą referencyjną lub niereferencyjną metodą akredytowaną. Żadne z tych rozwiązań nie jest zgodne z Ustawą Prawo Ochrony Środowiska (art. 12 oraz art. 147a.1).

Poniżej przedkładamy propozycje zmian:

Art. 1 pkt 14) ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, przyjmuje brzmienie:

14) „po art. 15 dodaje się art. 15a–15zzzk w brzmieniu:

Art. 15zzzk „W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, w przypadku zastąpienia metodyk referencyjnych, określonych na podstawie ustaw, innymi metodykami zgodnie z komunikatami Prezesa PKN, dopuszcza się stosowanie w ocenie zgodności dotychczasowych metodyk referencyjnych”.

Uzasadnienie

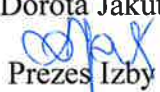
Należy zwrócić uwagę, że w związku z obecną sytuacją epidemiologiczną w Polsce zmiany w organizacji pracy i realizacji powierzonych zadań w przedsiębiorstwach dotyczą również laboratoriów badawczych w branży wodociągowo-kanalizacyjnej a także Polskiego Centrum Akredytacji – jedyne go organu w Polsce udzielającego i sprawującego nadzór nad wydanymi certyfikatami akredytacji dla znacznej części tych laboratoriów. Akredytowane laboratoria – realizując ustawowe obowiązki przedsiębiorstw wod-kan dotyczące m.in. badania jakości wody przeznaczonej do spożycia oraz ścieków odprowadzanych do środowiska działają w obszarach regulowanych, w zakresie m.in. sposobu pobierania próbek, stosowania metodyk referencyjnych analiz czy udziału w badania biegłości itd. W obecnej sytuacji spełnienie części z tych wymagań jest trudne a czasem niemożliwe.

Przykładem niech będzie referencyjna metodyka badania biochemicznego zapotrzebowania na tlen (BZT5) w ściekach odprowadzanych do środowiska (zgodna z normą PN-EN 1899-1:2002), przywołana w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz.U.2019.1311).

Norma ta, zgodnie z komunikatem nr 1/2020 Prezesa PKN będzie aktualna w ocenie zgodności tylko do 31 marca br, a od 01.04.br referencyjną normą obowiązującą będzie norma PN-EN ISO 5815-1:2019-12, opublikowana przez PKN jako polska norma (w języku angielskim) w dniu 19.12.2019 r. W związku z zaistniałą sytuacją Laboratoria miały 3 miesiące na wdrożenie nowej normy w swojej działalności. Wdrożenie obejmowało przede wszystkim: przetłumaczenie na język polski nowego dokumentu, identyfikację różnic w procedurze postępowania, zakup nowych odczynników, dokonanie walidacji (weryfikacji) metody w warunkach laboratoryjnych, weryfikację programu sterowania jakością, przeszkolenie personelu, nadanie upoważnień do wykonywania badań zgodnie z nową normą oraz zgłoszenie wniosku do PCA o uaktualnienie zakresu akredytacji.

z pozdrowieniem

Dorota Jakuta

Prezes Izby